



Crna Gora
Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Broj:
Podgorica, 08.06.2022. godine

SEKTORSKA ANALIZA
za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2023. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritetrne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritetrna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

<input checked="" type="checkbox"/> socijalna i zdravstvena zaštita	<input checked="" type="checkbox"/> razvoj civilnog društva i volonterizma	<input checked="" type="checkbox"/> zaštita životne sredine
<input checked="" type="checkbox"/> smanjenje siromaštva	<input checked="" type="checkbox"/> evrociđanske i evropske integracije Crne Gore	<input checked="" type="checkbox"/> poljoprivreda i ruralni razvoj
<input checked="" type="checkbox"/> zaštita lica sa invaliditetom	<input checked="" type="checkbox"/> institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	<input checked="" type="checkbox"/> održivi razvoj
<input checked="" type="checkbox"/> društvena briga o djeci i mladima	<input checked="" type="checkbox"/> Nauka	<input checked="" type="checkbox"/> zaštita potrošača

<ul style="list-style-type: none"> ■ pomoć starijim licima <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava <input type="checkbox"/> vladavina prava 	<input type="checkbox"/> Umjetnost <input type="checkbox"/> Kultura <input type="checkbox"/> tehnička kultura	<input type="checkbox"/> rodna ravnopravnost <input type="checkbox"/> borba protiv korupcije i organizovanog kriminala <input type="checkbox"/> borba protiv bolesti zavisnosti
<input type="checkbox"/> druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje): _____		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2023. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

- 2.1. Navesti prioritete probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

Starenje stanovništva sa sobom nosi brojne nove izazove u obezbjeđivanju podrške i zaštite starijih građana, ne samo u oblasti socijalne zaštite, već i u drugim oblastima života, a posebno u oblasti zdravstvene zaštite (gdje se povećava zahtjev za obezbjeđenjem njege i očuvanjem mobilnosti i zdravlja starijih) i u oblasti penziono-invalidskog osiguranja. Zbog kompleksnih promjena u starosti, u zajednici je sve izraženija potreba za uvođenjem integrisanih socijalnih usluga, kako bi se na što kvalitetniji način odgovorilo na potrebe starijih korisnika.

Crna Gora spada u evropske zemlje sa visokim indeksom starenja. Kretanje broja starijih građana iznad 60 godina, u odnosu na ukupan broj stanovništva, kontinuirano se povećava godinama unazad, što potvrđuju postojeći statistički podaci – grupa lica sa preko 60 godina starosti u 1953 godini iznosila je 10,42% ukupnog stanovništva, u 1991 godini iznosila je 12,78%, a 2003-e godine taj procenat iznosio je 16,67%. Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2011 godine u Crnoj Gori živi 620.029 stanovnika, od čega je 18,3% starih građana preko 65 godina, što potvrđuje tendenciju starenja stanovništva u Crnoj Gori. Podaci o starosnoj strukturi crnogorskih opština pokazuju da postoje dvije grupe opština u kojima je udio stanovništva starijeg od 65 godina visok i daleko viši od državnog nivoa. U prvu grupu izrazito starih opština prema procentu građana starijih od 65 godina spadaju četiri opštine sjevernog regiona Plužine (29%), Šavnik (27,5%), Žabljak (26,3%) i Pljevlja (24,5%). U posebno teškom položaju je opština Pljevlja, koja je i najveća opština sa organizacionim i finansijskim teškoćama. U drugoj grupi opština sa visokim procentom starijih građana iznad republičkog prosjeka nalaze se opštine: Andrijevica, Kolašin, Cetinje, Herceg Novi i Kotor, u kojima je udio starijih građana preko 65 godina oko 22%. Opštine sa posebno visokim udjelom starijih građana preko 75 godina starosti su Pljevlja, Plužine, Šavnik i Žabljak. Na sjeveru zemlje je najizraženije starenje stanovništva i najveći je procenat zastupljenosti starijih građana. Navedeni podaci o starosnoj strukturi opština upućuju na obaveznu veću razvijanja pristupa za podršku starijima i posebno usluga u sistemu socijalne zaštite namijenjene starijim licima.

Usluga „Dnevni boravak za starija lica“ osmišljena je u cilju prevladavanja ključnog problema starijih lica, a to je samočia i socijalna izolovanost i u skladu sa tim, ovom uslugom predviđeni su psihološka podrška i tretman. Prednost ovakve pomoći starijem licu, u odnosu na smještaj u domu je u tome da ostaje i dalje u krugu porodice i u poznatoj sredini – susjedstvu. Usluga Dnevnog boravaka obuhvata sljedeće aktivnosti: podršku u izgradnji i održavanju pozitivnih odnosa sa okruženjem, organizovanje radno-okupacionih; razvijanje metoda rada koji ohrabruju učestvovanje korisnika u aktivnostima u zajednici, organizovanje slobodnog vremena u skladu sa potrebama i interesovanjima korisnika, organizovanje pogodnih kulturno-zabavnih sadržaja u okviru dnevnog boravka, podršku u socijalnoj inkluziji, razvoj vještina za prepoznavanje i rješavanje problema; razvoj komunikacionih vještina i razvoj vještina i znanja potrebnih za život u zajednici. Korisnicima je obezbijeđen jedan obrok kao i dodatni manji obroci u toku boravka. Aktivnosti koje puža ova usluga pokazale su se svrsishodne i korisne kroz dosadašnji rad o čemu govori zadovoljstvo korisnika, njihova zainteresovanost za nastavak njegovog rada kao i broj novozainteresovanih korisnika. Korisnici usluga ove usluge su lica starija od 67 godina kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Analizom usluge „Dnevni boravak za starija lica“ izražena je volja da se ova usluga odži i unaprijedi u svim postojećim segmentima kako bi njegovo trajanje bilo obezbijeđeno i kako bi korisnici bili sigurni da na ovu uslugu mogu da računaju u svakom trenutku, budući da im veoma znači u svakodnevnom životu. Trenutno u Crnoj Gori postoji 12 dnevnih boravaka za stara lica u 9 opština i to: 2 u Danilovgradu, 3 u Nikšiću, po jedan dnevni boravak u Mojkovcu, Plavu, Bijelom Polju, Rožajama, Prijestonici Cetinje, Petnjici i Kotoru-Risan. Na osnovu cjelokupne analize usluge „Dnevni boravak za starija lica“, smatra se da bi bilo neophodno, shodno finansijskim sredstvima i mogućnostima navedenu uslugu „Dnevni boravak za starija lica“ razvijati i u drugim opštinama u Crnoj Gori.

Usluga „Pomoć u kući za stare“ obuhvata pomoć pri obezbjeđivanju ishrane, pomoć prilikom održavanja lične higijene, pomoć pri održavanju higijene odjevnih predmeta i posteljine, pomoć u zagrijavanju prostorija, pomoć u održavanju higijene stana, aktivnosti u održavanju dobrog zdravstvenog stanja i pomoć pri zadovoljavanju socijalnih potreba korisnika na zahtjev samog korisnika. Korisnici usluga ove usluge su lica starija od 67 godina kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Istraživanje o zadovoljstvu korisnika i geronto domaćica uključenih u ovaj projekat realizovalo se u Danilovgradu, Nikšiću, Beranama, Plovljima i Bijelom Polju na uzorku od 236 korisnika i 34 geronto domaćica. Rezultati istraživanja su pokazali da su svi korisnici saglasni da usluga pomoć u kući treba da postane uobičajena/stalna, jer u slučaju prestanka njenog pružanja korisnici ne bi bili u stanju da normalno funkcionišu, odnosno obavljaju svakodnevne aktivnosti, osjećali bi se bespomoćno i izolovano.

Analiza usluge „Pomoć u kući za stare“ pokazuje da je sve veći broj lica koji žele i imaju potrebu za ovakvom vrstom usluge. Ustanove koje se bave stalnim smještanjem odraslih i starijih lica nijesu ono što bi zadovoljilo potrebe mnogih starijih lica. Za mnoga starija lica je prihvatljivije da ostanu u svom domaćinstvu i u svom okruženju uz nečiju podršku ili pomoć, jer im na taj način njihov život postaje kvalitativno funkcionalniji.

Prioritetni problem je nedostatak ili nedovoljna razvijenost ovih usluga/podrške/socijalne zaštite. Ključni problem je nedovoljna zastupljenost, razvijenost integriranih socijalnih usluga usluga, nedovoljno razvijen pristup za podršku starijima itd.

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
--	-------------------

<ol style="list-style-type: none"> 1. Strategija razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine 2. Analiza primjene Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starih lica 2013–2017. godine 3. Analiza istraživanja zadovoljstva korisnika socijalnog servisa „Dnevni boravak za stara lica“, jul, 2017. godine 4. Analiza projekta „Pružanje usluge pomoć ukući za stara lica“, decembar, 2016. godine 5. Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Crnoj Gori 2011. godine -Stanovništvo prema starosti, polu i tipu naselja po opštinama, kao i najčešća imena u Crnoj Gori 6. Analiza "Nalazi i preporuke za razvoj socijalnih servisa u lokalnoj zajednici" 7. Strategija razvoja sistema socijalne i dječije zaštite 2018-2022. godine 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ministarstvo rada i socijalnog staranja 2. Ministarstvo rada i socijalnog staranja 3. Zavod za socijalnu i dječju zaštitu 4. Zavod za socijalnu i dječju zaštitu 5. Zavod za statistiku, MONSTAT 6. UNDP 7. Ministarstvo rada i socijalnog staranja
--	--

2.2. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
Strategija razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine	<p>POSEBNI CILJ 1: Unaprijediti socijalnu odgovornost i integrativni pristup koji omogućava podsticanje socijalne inkluzije, povećanje kvaliteta života i korišćenje kapaciteta starijih za samostalan život.</p> <p>Mjera 1.2. Obezbjediti da u svakoj lokalnoj samoupravi postoji najmanje jedna usluga socijalne zaštite starijih</p> <p>POSEBNI CILJ 2: Unaprijediti usluge socijalne zaštite starijih.</p>

2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljivije za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatorre za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
Organizacije civilnog društva sa teritorije Crne Gore koje se bave potrebama i problemima starijih bi doprinijele uvođenju kvalitetnih usluga u socijalnoj zaštiti i razvoju mreže usluga u zajednici koje podržavaju kvalitetan životih starijih lica u njihovom prirodnom okruženju i smanjuju rizik od smještaja starijih u ustanove.	-Očekivani broj novih dnevnih boravaka je 3, a s obzirom na podatke o starosnoj strukturi crnogorskih opština, potrebno je predvidjeti otvaranje dnevnih boravaka za starija lica na sjeveru Crne Gore. Okviran broj starijih korisnika koji bi koristio usluge pet dnevnih boravaka je 60.	- Izvještaji o aktivnostima i realizaciji projekata sačinjeni od strane NVO i MRSS.
Usluga „Dnevni boravak za starija lica“ osmišljen je u cilju prevladavanja ključnog problema starijih lica, a to je samoća i socijalna izolovanost i u skladu	-U okviru programa „Pomoć u kući za stare“ okvirno, očekivani broj novih korisnika je 100 a angažovanih geronto domaćica 10.	

sa tim, ovom uslugom predviđeni su psihološka podrška i tretman. Prednost ovakve pomoći starijem licu, u odnosu na smještaj u domu je u tome da ostaje i dalje u krugu porodice i u poznatoj sredini – susjedstvu. Korisnici usluga ove usluge su lica starija od 67 godina kojima je uslijed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Usluga Dnevnog boravka u skladu sa karakteristikama, kapacitetima i potrebama korisnika obezbjeđuje jednu ili više aktivnosti: podršku u izgradnji i održavanju pozitivnih odnosa sa okruženjem, organizovanje radno-okupacionih, razvijanje metoda rada koji ohrabruju učestvovanje korisnika u aktivnostima u zajednici, organizovanje slobodnog vremena u skladu sa potrebama i interesovanjima korisnika; organizovanje prigodnih kulturno-zabavnih sadržaja u okviru dnevnog boravka, podršku u socijalnoj inkluziji, razvoj vještina za prepoznavanje i rješavanje problema, razvoj komunikacionih vještina i razvoj vještina i znanja potrebnih za život u zajednici. Korisnicima bi bio obezbijeđen jedan obrok kao i dodatni manji obroci u toku boravka.

Usluga „Pomoć u kući za stare“ obuhvata pomoć pri nabavku hrane, pomoć pri pripremi obroka i hranjenju, pomoć pri kretanju; pomoć pri održavanju lične

<p>higijene i higijene prostora; pomoć pri grijanju prostora, pomoć pri nabavci štampe i knjiga i plaćanju računa za električnu energiju, telefon, komunalije i sl.; posredovanje u obezbeđivanju različitih vrsta usluga za održavanje stana i uređaja za domaćinstvo i nabavku lijekova i odvođenje na ljebarske preglede. Korisnici usluga ove usluge su lica starija od 67 godina kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Usluge starijim građanima pružale bi se tako da su u najvećem stepenu usaglašene sa potrebama korisnika, uz puno poštovanje njihovih prava. Usluge bi se razvijale na takav način da građani svoje potrebe prioritarno zadovoljavaju u sredini u kojoj žive.</p>		
---	--	--

3. OSTVARENJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2023. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

<p>Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2023. godini</p>	<p>Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)</p>	<p>Razvoj usluga kojima se unapređuju usluge u socijalnoj zaštiti i razvoj mreže usluga u zajednici koje podražavaju kvalitetan život</p>
--	--	---

POSEBNI CILJ 1: Unaprijediti socijalnu odgovornost i integrativni pristup koji omogućava podsticanje socijalne inkluzije,

povećanje kvaliteta života i korišćenje kapaciteta starijih za samostalan život.

POSEBNI CILJ 2: Unaprijediti usluge socijalne zaštite starijih.

starijih lica u njihovom prirodnom okruženju i smanjiju rizik od smještaja starih u ustanove

Usluga „Dnevni boravak za starija lica“ osmišljena je u cilju prevladavanja ključnog problema starijih lica, a to je samoća i socijalna izolovanost i u skladu sa tim, ovom uslugom predviđeni su psihološka podrška i tretman. Prednost ovakve pomoći starijem licu, u odnosu na smještaj u domu je u tome da ostaje i dalje u krugu porodice i u poznatoj sredini – susjedstvu. Korisnici usluga ove usluge su lica starija od 67 godina kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Usluga Dnevnog boravaka u skladu sa karakteristikama, kapacitetima i potrebama korisnika obezbjeđuje jednu ili više aktivnosti: podršku u izgradnji i održavanju pozitivnih odnosa sa okruženjem, organizovanje radno-okupacionih; razvijanje metoda rada koji ohrabruju učestvovanje korisnika u aktivnostima u zajednici, organizovanje slobodnog vremena u skladu sa potrebama i interesovanjima korisnika, organizovanje prirodnih kulturno-zabavnih sadržaja u okviru dnevnog boravka, podršku u socijalnoj inkluziji, razvoj vještina za prepoznavanje i rješavanje problema, razvoj komunikacionih vještina i razvoj vještina i znanja potrebnih za život u zajednici. Korisnicima bi bio obezbijeden jedan obrok kao i dodatni manji obroci u toku boravka.

Usluga „Pomoć u kući za stare“ obuhvata pomoć pri obezbjeđivanju ishrane, pomoć prilikom održavanja lične higijene, pomoć pri održavanju higijene odjevnih predmeta i posteljine, pomoć u zagrijavanju prostorija, pomoć u održavanju higijene stana, aktivnosti u održavanju dobrog zdravstvenog stanja i pomoć pri zadovoljavanju socijalnih potreba korisnika na zahtjev samog korisnika. Korisnici ove usluge su lica starija od 67 godina kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Kroz konkurs se može doprinijeti razvoju ovih usluga, a usluge starijim građanima pružale bi se tako da su u najvećem stepenu usaglašene sa potrebama korisnika, uz puno poštovanje njihovih prava. Usluge bi se razvijale na takav način da građani svoje potrebe prioritetno zadovoljavaju u sredini u kojoj žive.

4. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2023 . godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
„Podrška starijim licima za život u zajednici“	200.000 €	Isključiva nadležnost Ministarstva rada i socijalnog staranja

4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se financirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2023. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe

Starije osobe lošeg zdravstvenog i materijalnog stanja u gradskom, prigradskom i seoskom području.

Crna Gora spada u evropske zemlje sa visokim indeksom starenja. Kretanje broja starijih građana iznad 60 godina, u odnosu na ukupan broj stanovništva, kontinuirano se povećava godinama unazad, što potvrđuju postojeći statistički podaci – grupa lica sa preko 60 godina starosti u 1953 godini iznosila je 10,42% ukupnog stanovništva, u 1991 godini iznosila je 12,78%, a 2003-e godine taj procenat iznosio je 16,67%. Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2011 godine u Crnoj Gori živi 620.029 stanovnika, od čega je 18,3% starih građana preko 65 godina, što potvrđuje tendenciju starenja stanovništva u Crnoj Gori. Podaci o starosnoj strukturi crnogorskih opština pokazuju da postoje dvije grupe opština u kojima je udio stanovništva starijeg od 65 godina visok i daleko viši od državnog nivoa. U prvu grupu izrazito starih opština prema procentu građana starijih od 65 godina spadaju četiri opštine sjevernog regiona Plužine (29%), Šavnik (27,5%), Žabljak (26,3%) i Pljevlja (24,5%). U posebno teškom položaju je opština Pljevlja, koja je i najveća opština sa organizacionim i finansijskim teškoćama. U drugoj grupi opština sa visokim procentom starijih građana iznad republičkog prosjeka nalaze se opštine: Andrijevica, Kolašin, Cetinje, Herceg Novi i Kotor, u kojima je udio starijih građana preko 65 godina oko 22%. Opštine sa posebno visokim udjelom starijih građana preko 75 godina starosti su Pljevlja, Plužine, Šavnik i Žabljak. Na sjeveru zemlje je najizraženije starenje stanovništva i najveći je procenat zastupljenosti starijih građana.

Navedeni podaci o starosnoj strukturi opština upućuju na obavezu većeg razvijanja pristupa za podršku starijima i posebno usluga u sistemu socijalne zaštite namijenjene starijim licima.

Usluga „Dnevni boravak za starija lica“ osmišljen je u cilju prevladavanja ključnog problema starijih lica, a to je samočea i socijalna izolovanost i u skladu sa tim, ovom uslugom predviđeni su psihološka podrška i tretman. Prednost ovakve pomoći starijem licu, u odnosu na smještaj u domu je u tome da ostaje i dalje u krugu porodice i u poznatoj sredini – susjedstvu. Korisnici usluga ove usluge su lica starija od 67 godina kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Usluga Dnevnog boravaka u skladu sa karakteristikama, kapacitetima i potrebama korisnika obezbjeđuje jednu ili više aktivnosti: podršku u izgradnji i održavanju pozitivnih odnosa sa okruženjem, organizovanje radno-okupacionih, razvijanje metoda rada koji ohrabruju učestvovanje korisnika u aktivnostima u zajednici, organizovanje slobodnog vremena u skladu sa potrebama i interesovanjima korisnika, organizovanje prigodnih kulturno-zabavnih sadržaja u okviru dnevnog boravka; podršku u socijalnoj inkluziji; razvoj vještina za prepoznavanje i rješavanje problema, razvoj komunikacionih vještina i razvoj vještina i znanja potrebnih za život u zajednici. Korisnicima bi bio obezbijeđen jedan obrok kao i dodatni manji obroci u toku boravka. Očekivani broj novih dnevnih boravaka je 3, s obzirom na podatke o starosnoj strukturi crnogorskih opština, prema kojima su Pljevlja, Plužine, Šavnik i Žabljak "grupa izrazito starih opština" potrebno je predvidjeti otvaranje dnevnih boravaka i u ovim gradovima. Okviran broj starijih korisnika koji bi koristio usluge pet dnevnih boravaka je 60.

Usluga „Pomoć u kući za stare“ obuhvata pomoć pri obezbjeđivanju ishrane, pomoć prilikom održavanja lične higijene, pomoć pri održavanju higijene odjevnih predmeta i posteljine, pomoć u zagrijavanju prostorija, pomoć u održavanju higijene stana, aktivnosti u održavanju dobrog zdravstvenog stanja i pomoć pri zadovoljavanju socijalnih potreba korisnika na zahtjev samog korisnika. Korisnici usluga ove usluge su lica starija od 67 godina kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.
Predloženi iznosi za realizaciju navedenih programa su rezultat dosadašnjeg iskustva, sa kojima su pomenute usluge kvalitetno pružene korisnicima.

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira finansirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
„Podrška starijim licima za život u zajednici“	10

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

„Podrška starijim licima za život u zajednici“	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 10.000 EURA	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 40.000 EURA

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: *“Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladnoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.”*

5. KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovalе u konsultacijama
		-

6. KAPACITETI ZA SPROVODENJE JAVNOG KONKURSA

6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje konkursa i praćenje finansiranih programa organizacija	Imena zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa organizacija	službenika/ica za sprovođenje javnog konkursa i praćenje projekata i nevladinih programa organizacija
„Podrška starijim licima za život u zajednici“	3	Razmenka Kalić Snežana Vešović Jovana Bajčeta	

Ovjera ministra:

Admir Adrović

Ime i prezime

Admir Adrović



Potpis